

Wat Badiou het ‘moment van de waarheid’ noemt, en Zizek duidt als een ‘eeuwig onevenwicht’, is precies wat de liefde zo menselijk maakt. Het gaat in de verste verte niet om de wereldvreemde unie, de versmelting van twee zusterzielen, maar wel om het moment dat de mens, precies door het samenzijn met de ander, beseft hoe fundamenteel eenzaam hij is. Hoe onmogelijk die fusie, en hoe onmenselijk. In een liefdesrelatie komt het verschil in de schijnwerpers te staan. De passie kan zich nog wentelen in violente zelfbevrediging, maar de liefde is, alle spreekwoorden ten spijt, niet blind. Diegene die lief heeft omarmt het gewelddadige potentieel van de ander: hij laat die ander toe in zijn leven, hoewel hij weet dat hij hem daardoor iedere dag opnieuw de kans geeft om hem te kwetsen, te verlaten en misschien wel te vernietigen. En daar gaat hij zelfs niet dramatisch over doen.

Omdat er een keerzijde zit aan de medaille. Wat de liefde ook kan doen, is de onmenselijkheid van het menselijke draagbaar maken. Wat de liefde ook kan doen, is de liefhebber tot meer maken dan hij zelf ooit zou kunnen zien. Tot iemand anders dan hij ooit had geaspireerd. De koestering van het gevaar brengt ook de opdracht mee de voortdurende uitdaging om jezelf in vraag te stellen, om jezelf te verhouden tot die ander, die je als zo fundamenteel anders herkent. In die zin is de verhouding tussen de liefhebber en zijn geliefde niet zo verschillend van die tussen de kijker en het kunstwerk. De toeschouwer die van het theater houdt, zit in de zaal met een grote verwachting, maar is ook bereid om die ander te zien voor wat zij is.

De liefde van de theaterganger is niet passief. Ze leunt niet afwachtend achterover in de zetel, wachtend op de striptease. Ze reduceert ook de ander niet tot een projectiescherm voor zijn eigen verlangens. In deze

liefde spreekt de liefhebber de geliefde niet neerbuigend toe, maakt hij zich niet kleiner om te verleiden, blaast zij zich niet op om te domineren, maar spreken ze over mekaar in alle kwetsbaarheid. Dat is inderdaad een weinig spectaculaire verhouding. En bovendien vraagt ze tijd, engagement, en heel veel geduld. Deze liefde loopt tegen teleurstelling aan, onbegrip, en frustratie. Maar af en toe trekt ze je ook volledig uit je cocon. Dwingt ze je om te spreken, over die verlorenheid, over die flits van herkenning, over datgene dat je zo persoonlijk leek, over het moment waarop je jezelf in de wereld ziet staan. Helemaal alleen. Met je broek op je knieën.

In dit nummer vind je de getuigenissen van liefhebbers: makers en kijkers trekken hun beste kleren aan voor een blind date met een collega, schrijvers getuigen van hun intieme liefdesobjecten. We duiken de geschiedenis in om de stukken en brokken van theaterteksten terug aan mekaar te lijmen, en we kijken terug op een liefdevol theaterseizoen.

Deze redactie neemt hiermee afscheid van Etcetera. Met dank aan alle liefhebbers die de ploeg de laatste jaren hebben versterkt: Jeroen Versteete, David Bergé, Pieter De Buysser, Bojana Cvejić, Charlotte Vandevyver, Jo Huybrechts, Daniëlle de Regt, Anne Dekerk, Maarten Soete, Inneke Tengrootenhuyzen, Koenraad Raeymaekers, Ingrid Van der Haegen, Hilde Princen, Johan Van Looveren en....

Elke Van Campenhout
XXX